

Caiet de antrenament

Evaluarea Națională la Limba și literatura română clasa a VIII-a

Florina-Loredana Streinu

Irina-Maria Drăgănescu

*Conform
noii
programe
școlare în
vigoare*

 RENTROP & STRATON
Informații Specializate

www.portalinvatamant.ro

Caiet de antrenament

Evaluarea Națională la Limba și literatura română clasa a VIII-a

(Conform noii programe școlare în vigoare)

Testul nr. 1

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

În clasa a II-a, la Limba română, l-am avut profesor pe Toma Dicescu, un dascăl tare bun, de modă veche. Era bătrân, în ultimul său an de învățământ, căci anul următor a ieșit la pensie. Mărunt și gras, cu mustăți și cioc, cu ceas de aur purtat la vestă, Nea Tomiță, cum îi ziceam noi, ne făcea lecții frumoase. Era un om de o rară sensibilitate și avea pentru scriitorii noștri clasici un adevărat cult. Ne-a impresionat în mod deosebit pe toți elevii, fără excepție, în ziua de marți, 19 noiembrie 1919.

A intrat în clasă abătut și cu ochii scăldați în lacrimi. De obicei, cum se suia pe catedră, se și așeza pe scaun, căci drumul pe scări, de la cancelarie până la clasă, îl obosea nespun de mult. De data asta, însă, a rămas în picioare, făcându-ne semn să ne așezăm. Văzându-i ochii înlacrimați, ne-am gândit că i s-a întâmplat vreo nenorocire în familie, dar era cu totul altceva. A tăcut câteva clipe, mișcându-și buzele și părând că vrea să-și aleagă cuvintele. Apoi a rostit încet, ca și când ne-ar fi împărțit o mare taină:

– Băieți... am să vă dau o veste nespun de tristă... Marele nostru poet Alexandru Vlahuță nu mai este în viață!

Un freamăt se ridică din bănci. Vlahuță era pentru noi, elevii, unul dintre cei mai mari poeți pe care îi cunoșteam. Îl iubeam cu toții și era prietenul nostru încă din clasele primare, când îi învățam poeziile pe dinafară.

Toți rezumaserăm în caietele de compunere povestirile din chinuita copilărie a micului meșter zugrav iconar Grigorescu... sau minunatele descrieri din „România pitorească” și toți ne amintirăm cu surâsul pe buze întâmplările pline de haz din viața istețului școlar-negustor Mogâldea.

Cum?! Era cu putință oare ca acest iubit poet să moară? Nu ne venea să credem.

– Să nu uitați, copii, vorbi mai departe Nea Tomiță: Vlahuță a fost prieten și a viețuit ani și ani alături de cei mai de seamă scriitori români... L-a cunoscut îndeaproape pe Eminescu, iar Delavrancea și Caragiale au fost nedespărțiții lui prieteni.

A tăcut câteva clipe, apoi a adăugat:

– M-am gândit c-ar fi frumos din partea clasei noastre să trimitem o coroană de flori la înmormântarea marelui poet. Cine dorește și poate îl rog să contribuie. Eu vă mulțumesc dinainte și mă înscriu cel dintâi pe listă...

În ochi ne jucau lacrimi greu de stăpânit. Trăiam pentru prima oară asemenea durere. Moartea unui poet. Și n-a fost unul măcar care să nu contribuie la această ofrandă, renunțând la toate micile economii.

Întâmplarea aceasta ne-a mișcat mult și ne-a făcut să ne fie și mai drag decât până atunci de bătrânul nostru dascăl de limba română, care vădise un suflet ales.

(*Cișmigiu & Comp. Bună dimineața, băieți!*, de Gr. Băjenaru)

Textul 2

Să trăiești Mimilică dragă, și să fii bună – să fii bună pentru ca să poți fi fericită.

Cei răi nu pot fi fericiți. Ei pot avea satisfacții, plăceri, noroc chiar, dar fericire nu. Nu, pentru că, mai întâi, cei răi nu pot fi iubiți și-al doilea... al doilea... de! norocul și celelalte „pere mălăiețe“ care se aseamănă cu el, vin de-afară, de la oameni, de la împrejurări asupra cărora n-ai nicio stăpânire și nicio putere, pe când fericirea, adevărata fericire în tine răsare și-n tine-nflorește și leagă rod, când ți-ai pregătit sufletul pentru ea. Și pregătirea este o operă de fiecare clipă – când pierzi răbdarea, împrăștii tot ce-ai înșirat și iar trebuie s-o iei de la început. De aceea și vezi așa de puțini oameni fericiți... Atâți câți merită...

A, dacă nu ne-am iubi pe noi așa fără de măsură, dacă n-am face atâta caz de persoana noastră și dacă ne-am dojeni de câte ori am mințit sau ne-am surprins asupra unei răutăți ori asupra unei fapte urâte, dacă, în sfârșit ne-am examina mai des și mai cu nepărtinire (lesne-i de zis!), am ajunge să răzuim din noi partea aceea de prostie fudulă, de răutate și de necinste murdară, din care se îngrașă dobitocul ce se lăfăiește în nobila noastră făptură.

Se știe că durerea e un minunat sfătuitor. Cine-i mai deschis la minte trage învățătură și din durerile altora. Eu am mare încredere în voința ta. Rămâne să știi doar ce să vrei. Și văd c-ai început să știi asta.

Doamne, ce bine-mi pare c-ai început să te observi, să-ți faci singură muștrări și să-ți cauți singură drumul cel adevărat!

Așa, Mimilică dragă, ceartă-te de câte ori te simți egoistă, de câte ori te mușcă de inimă șarpele răutății, al invidiei sau al minciunii. Fii aspră cu tine, dreaptă cu prietenii și suflet larg cu cei răi. Fă-te mică, fă-te neînsemnată de câte ori deșteptăciunea te îndeamnă să strigi: „Uitați-vă la mine!“ Dar mai ales aș vrea să scriu de-a dreptul în sufletul tău aceasta: Să nu faci nicio faptă a cărei amintire te-ar putea face vreodată să roșești. Nu e triumf pe lume, nici sprijin mai puternic, nici mulțumire deplină, ca o conștiință curată.

Păstrează scrisoarea asta. Când vei fi de 50 de ani ai s-o înțelegi mai bine. Să dea Dumnezeu s-o citești și atunci cu sufletul senin de azi.

Te îmbrățișează cu drag,

Al. Vlahuță

Când ai împlinit șaptesprezece ani

A.

1. Numește două calități pe care trebuie să le aibă o persoană pentru a fi fericită, așa cum se desprind din textul 2. **2 puncte**

.....

.....

.....

.....

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Unul dintre prietenii nedespărțiți ai marelui poet (care moare pe data de 19 noiembrie) a fost:

- a. Mihai Eminescu
- b. I.L. Caragiale
- c. Alexandru Vlahuță
- d. Toma Dicescu

Răspuns corect:

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Profesorul Toma Dicescu obișnuia ca atunci când ajungea în clasă:

- a. să rămână în picioare
- b. să se așeze pe scaun
- c. să fie abătut
- d. să le facă elevilor semn să se așeze

Răspuns corect:

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

În textul 2 nu se evidențiază:

- a. dragostea paternă
- b. nevoia de noroc
- c. faptul că fericirea este condiționată de bunătate
- d. nevoia unei conștiințe curate

Răspuns corect:

2 puncte

5. Notează X în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. 6 puncte

Enunț	Corect	Incorect
Personajul-narator din Textul 1 l-a cunoscut personal pe Delavrancea.		
Nea Tomiță este numele profesorului de limba română al personajului-narator.		
Două dintre personajele operelor lui Al. Vlahuță au fost: iconarul Grigorescu și negustorul Mogâldea.		
Vlahuță o sfătuieste pe fiica sa să fie dreaptă cu sine și aspră cu ceilalți.		
Condiția ca un om să fie fericit este ca el să fie un om bun.		
Pentru ca un om să fie bun, din punctul de vedere al lui Vlahuță, el trebuie să se analizeze permanent.		

6. Precizează, în două-trei enunțuri, o trăsătură morală a personajului Toma Dicescu și mijlocul de caracterizare, identificate în fragmentul de mai jos, ilustrându-le cu o secvență.

În clasa a II-a, la Limba română, l-am avut profesor pe Toma Dicescu, un dascăl tare bun, de modă veche. Era bătrân, în ultimul său an de învățământ, căci anul următor a ieșit la pensie. Mărunt și gras, cu mustăți și cioc, cu ceas de aur purtat la vestă, Nea Tomiță, cum îi ziceam noi, ne făcea lecții frumoase. Era un om de o rară sensibilitate și avea pentru scriitorii noștri clasici un adevărat cult.

6 puncte

.....

.....

.....

7. Prezintă, în 30-70 de cuvinte, o temă comună fragmentului din opera *Cișmigiu & Comp. Bună dimineața, băieți!*, de Gr. Băjenaru, și scrisorii semnate de Al. Vlahuță, valorificând câte un element de conținut.

6 puncte

.....

.....

.....

.....

8. Consideri că un adolescent are nevoie de un exemplu/model/mentor? Motivează-ți răspunsul, într-un text de 50-100 de cuvinte, valorificând primul text propus.

6 puncte

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Asociază fragmentul din *Cișmigiu & Comp. Bună dimineața, băieți!*, de Gr. Băjenaru, cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50-100 de cuvinte, o valoare culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Este corect precizat numărul de sunete și de litere al cuvintelor: *ceartă, deșteptăciunea, picioare* și *Alexandru* în seria:

- a. 6 litere și 5 sunete, 14 litere și 13 sunete, 8 litere și 7 sunete, 9 litere și 9 sunete
- b. 6 litere și 6 sunete, 14 litere și 14 sunete, 8 litere și 8 sunete, 9 litere și 9 sunete
- c. 6 litere și 5 sunete, 14 litere și 13 sunete, 8 litere și 7 sunete, 9 litere și 10 sunete
- d. 6 litere și 6 sunete, 14 litere și 14 sunete, 8 litere și 7 sunete, 9 litere și 10 sunete

Răspuns corect:

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

- a. poeziile, întâmplările
- b. sensibilitate, nedespărțiți
- c. cancelarie, înmormântare
- d. primare, întâmplare

Răspuns corect:

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sensul cuvântului „dreaptă” din enunțul: „Fii aspră cu tine, dreaptă cu prietenii.” este:

- a. atentă
- b. zveltă
- c. mândră
- d. corectă

Răspuns corect:

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate din secvența: *Întâmplarea aceasta ne-a **mișcat** mult și ne-a făcut să ne fie și mai drag decât până atunci bătrânul nostru dascăl de limba română, care **vădise** un suflet ales.* sunt:

- a. tulburat, dovedise
- b. întristat, demonstrase
- c. emoționat, pusese
- d. sensibilizat, făcuse

Răspuns corect:

2 puncte

5. Rescrie secvența următoare, trecând la perfect compus toate verbele aflate la imperfect. *Un freamăt se ridică din bănci. Vlahuță era pentru noi, elevii, unul dintre cei mai mari poeți pe care îi cunoșteam.*

6 puncte

.....

.....

.....

.....

6. Alcătuieste o propoziție negativă asertivă, în care cuvântul care îndeplinește funcția sintactică de subiect în secvența: *Un freamăt se ridică din bănci.* să aibă funcția sintactică de complement direct.

6 puncte

.....

.....

.....

.....

7. Scrie opinia ta despre sfaturile pe care Al. Vlahuță i le dă fiicei sale, sub forma unui enunț care să conțină o propoziție principală și două propoziții subordonate, aflate în raport de coordonare copulativă.

6 puncte

.....

.....

.....

.....

8. Rescrie enunțul următor, corectând greșelile de orice natură în următorul enunț:

Nici un tată nu și dorește de cât să-i fie bine copilului său; de acea îi dă sfaturii care ar trebui să urmeze cu încredere.

6 puncte

.....

.....

.....

.....

Imaginează-ți că ai primit de la tatăl tău scrisoarea redactată de Al. Vlahuță. Redactează o pagină de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să descrii emoțiile/experiențele, sentimentele generate de scrisoare. În cadrul textului vei respecta convențiile jurnalului, vei prezenta o secvență descriptivă și una explicativă. Data redactării este 10 noiembrie 2020.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – **12 puncte**
- redactarea compunerii – **8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Sugestii de rezolvare

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.
- În cazul itemilor obiectivi, alegerea de către elev a două variante de răspuns duce la anularea rezolvării exercițiului.

Testul nr. 1

Barem de evaluare și notare

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

A.

1. Câte un punct pentru notarea fiecărei calități: bunătate („să fii bună ca să poți fi fericită”), sinceritate („dacă ne-am dojeni ori de câte ori am mințit”), modestie („fă-te mică, fă-te neînsemnată.”) ș.a.

2 x 1 punct = 2 puncte

2. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: b

2 puncte

3. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: b

2 puncte

4. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: b

2 puncte

5. Câte un punct pentru stabilirea corectitudinii/incorectitudinii fiecăruia dintre enunțuri

6 x 1 punct = 6 puncte

Enunț	Corect	Incorect
Personajul-narator din textul 1 l-a cunoscut personal pe Delavrancea.		x
Nea Tomiță este numele profesorului de limba română al personajului-narator.		x
Două dintre personajele operelor lui Al. Vlahuță au fost: iconarul Grigorescu și negustorul Mogâldea.	x	
Vlahuță o sfătuiește pe fiica sa să fie dreaptă cu sine și aspră cu ceilalți.		x
Condiția ca un om să fie fericit este ca el să fie un om bun.	x	
Pentru ca un om să fie bun, din punctul de vedere al lui Vlahuță el trebuie să se analizeze permanent.	x	

6. Precizarea unei trăsături morale a personajului (de exemplu: *dascăl bun, de modă veche, sensibil*); caracterizare directă, realizată de narator.

- precizarea oricărei trăsături – 2 puncte
- ilustrarea acesteia cu secvența relevantă – 1 punct
- menționarea modalității de caracterizare – 1 punct
- respectarea normelor de ortografie și punctuație – 1 punct
- încadrarea în numărul de enunțuri menționat – 1 punct

6 puncte

7. Prezentarea unei teme comune celor două texte (de exemplu: *formarea adolescentului, rolul unui model în formarea personalității unui tânăr*)

- precizarea unei teme comune – 2 puncte
- câte 1 punct pentru prezentarea temei (prezentare adecvată, prin valorificarea unui element de conținut din fiecare text – 1 punct, încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
- respectarea normelor de ortografie și punctuație – 1 punct
- încadrarea în numărul de enunțuri menționat – 1 punct

6 puncte

8. Motivarea răspunsului la întrebarea dată

- menționarea răspunsului la întrebarea dată – 1 punct
- motivarea răspunsului menționat (motivare adecvată și nuanțată, valorificând textul indicat – 3 puncte; motivare adecvată și schematică, prin citarea unei secvențe din textul dat – 2 puncte; încercare de motivare, lipsa de valorificare a textului – 1 punct; lipsa motivării – 0 puncte) – 3 puncte
- respectarea normelor de ortografie și punctuație – 1 punct
- încadrarea în numărul de enunțuri menționat – 1 punct

6 puncte

9. Asocierea fragmentului din *Cișmigiu & comp.*, de Gr. Băjenaru, cu un alt text studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prin prezentarea unei valori culturale comune (de exemplu: rolul educativ al călătoriilor)

- identificarea unei valori culturale din textul dat – 1 punct
- precizarea unui alt text literar asociat cu fragmentul dat, menționând titlul și autorul – 1 punct
- câte un punct pentru prezentarea valorii identificate prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text (adecvat – 1 punct, încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 puncte
- respectarea normelor de ortografie și punctuație – 1 punct
- încadrarea în numărul de enunțuri menționat – 1 punct

6 puncte

B.

1. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: c **2 puncte**
2. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: b **2 puncte**
3. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: d **2 puncte**
4. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: a **2 puncte**

5. Rescrierea corectă a secvenței: *Un freamăt se ridică din bănci. Vlahuță a fost pentru noi, elevii, unul dintre cei mai mari poeți pe care i-am cunoscut.*

- identificarea verbelor la imperfect **2 x 1 punct = 2 puncte**
 - scrierea corectă a fiecărui verb la timpul perfect compus **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- 6 puncte**

6. Alcătuirea corectă a unei propoziții negative care să respecte cerințele (*Nu auzi un freamăt?*)

- identificare subiectului din enunț – 2 puncte
- respectarea tipului de propoziție – 2 puncte
- respectarea integrării subiectului identificat cu valoare de complement direct – 1 punct
- corectitudinea logică și gramaticală a propoziției – 1 punct

6 puncte

7. Scrierea unei opinii despre rolul sfaturilor sub forma unei fraze alcătuite dintr-o propoziție principală și două propoziții subordonate, în raport de coordonare (*Sfaturile oferite de tată sunt utile pentru că o vor ajuta pe fată în luarea unor decizii și pentru că o vor ghida de-a lungul adolescenței*)

- scrierea unei opinii – 1 punct
- alcătuirea unei fraze din trei propoziții – 1 punct
- respectarea subordonatelor și a propoziției principale – 3 puncte
- corectitudinea logică și gramaticală a frazei – 1 punct

6 puncte

8. Rescrierea enunțului dat, corectând greșelile. Pentru fiecare greșeală corectată se va acorda un punct.
Niciun tată nu-și dorește **decât** să-i fie bine copilului său; de **aceea** îi dă **sfaturi pe** care ar trebui să le urmeze cu încredere.

În evaluarea răspunsului se va ține cont de scrierea corectă a enunțului întrucât, în rescriere, elevul poate face și alte greșeli. **6 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte

- adecvarea conținutului la cerință, prin respectarea convențiilor acestui tip de scriere (data, formula de adresare): în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **4 puncte**
- notarea a cel puțin două informații privitoare la mesajul textului **0,5 x 2 = 1 punct**
- utilizarea persoanei I în redactare, a tonului confesiv **1 punct**
- prezentarea a cel puțin două emoții/sentimente, resimțite în timpul lecturii scrisorii:
nuanțată – 2 puncte; schematic – 1 punct. **2 puncte**
- câte două puncte pentru realizarea celor două secvențe: descriptivă, respectiv explicativă:
în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct. **2 x 2 = 4 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte

- marcarea corectă a paragrafelor: în totalitate – 1 punct, parțial – 0 puncte **1 punct**
- coerența textului: în totalitate – 1 punct, parțial – 0 puncte **1 punct**
- proprietatea termenilor folosiți: în totalitate – 1 punct, parțial – 0 puncte **1 punct**
- corectitudinea gramaticală: în totalitate – 1 punct, parțial – 0 puncte **1 punct**
- claritatea exprimării ideilor: în totalitate – 1 punct, parțial – 0 puncte **1 punct**
- respectarea normelor de ortografie **1 punct**
- respectarea normelor de punctuație **1 punct**
- lizibilitate în totalitate **1 punct**